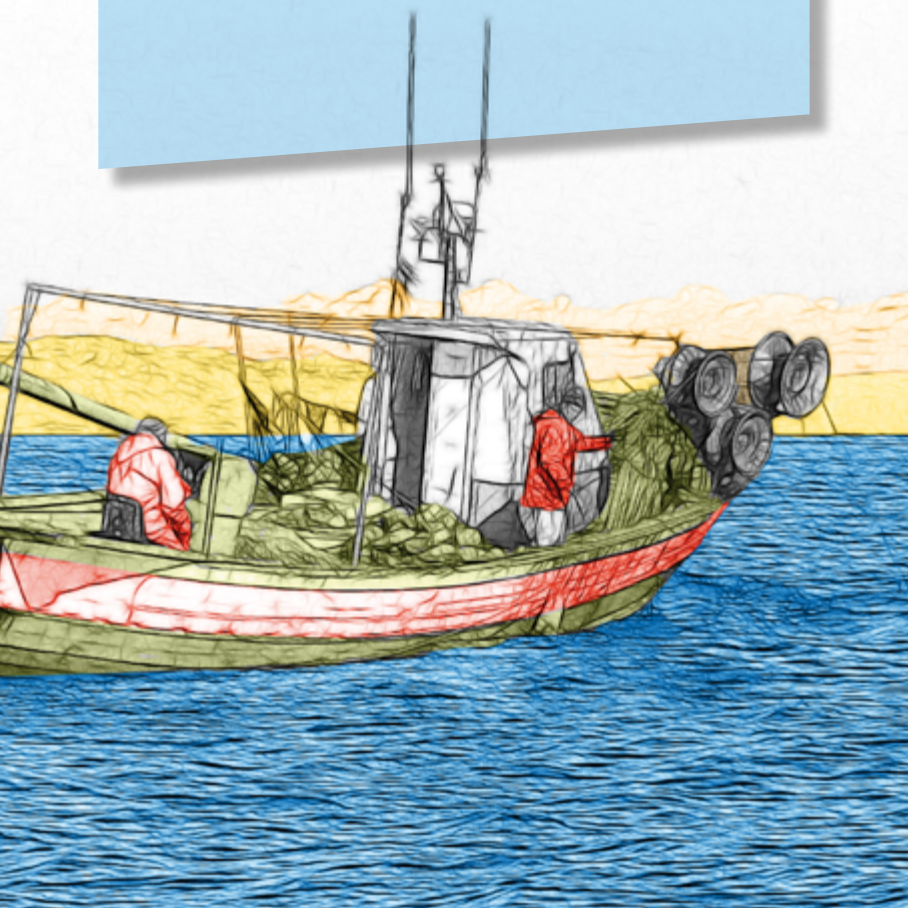

GIZARTE-BABESA ITSAS ETA ARRANTZA-SEKTOREAN

(47/2015 LEGEA, URRIAREN 21EKOA)

GIZARTE-BABESA ITSAS ETA ARRANTZA-SEKTOREAN

Foto: Steve Maskell

(47/2015 Legea, urriaren 21ekoa)

3 SARRERA

4 ITSASOKO ARAUBIDE BEREZIAREN
APLIKAZIO-EREMUAREN
ERREGULAZIO BERRIA

Zein dira legeren helburu nagusiak?

Zein da berritasun nagusia?

6 BESTEREN KONTURAKO LANGILEAK

Zein talde ez dira aldatzen?

Zein kolektibo azaltzen dira?

8 BEREN KONTURAKO LANGILEAK

Zein talde ez dira aldatzen?

Zein kolektibo azaltzen dira?

Zein dira itsasoko autonomoen berezitasunak?

Zein dira beren konturako langileak bigarren eta hirugarren kotizazionaldeetan sartzeko baldintzak?

Nor hartzen dira bere konturako langileen ahaide laguntzailatzat?

14 BERARIAZKO BABESA

Zer gertatzen da Itsasoko Langileen berariazko babesarekin?

ADMINISTRAZIO PUBLIKOAK ERREFORMATZEKO BATZORDEAREN (APEB/CORA) GOMENDIOEI JARRAIKI ETA ITSAS ETA ARRANTZA-SEKTOREKO LANGILEEN KUDEAKETA HOBETZEA HELBURU, ITSASOKO GIZARTE INSTITUTUAK BERE ESKUMENENKO GAJETAN DAGOEN ARAUDIA ARRAZIONALIZATZEKO LANARI EGIN ZION LEGE BERRI BATEN BITARTEZ, HAUEK ORDEZKATZEKO: ABENDUAREN 30EKO 116/1969 LEGEAREN ETA EKAINAREN 21EKO 24/1972 LEGEAREN TESTU BATEGINA ETA LEGE HORREN ERREGELAMENDU OROKORRA, UZTAILAREN 9KO 1867/1970 DEKRETUAREN BIDEZ ONARTUTAKOA.

URRIAREN 21EKO 47/2015 LEGEAREN BITARTEZ, 40 URTE BAINO GEHIAGOKO ANTZINATASUNA ZUEN ARAU BAT INDARGABETUZEN, HAREN ARTIKULU ASKOTAN GAURKOTASUNA GALDUA BAITZUEN.

ITSASOKO ARAUBIDE BEREZIAREN APLIKAZIO-EREMUAREN ERREGULAZIO BERRIA

Zein dira legeren helburu nagusiak?

- ▶ Itsasoko Langileen Gizarte Segurantzako Araubide Bereziaren aplikazio-eremua zehaztea, horrela erantzuna emateko organizazioei, jurisprudentziaren doktrinari, antolaketaren aldaketei eta itsas eta arrantza-sektorearen eboluzioari berari.
- ▶ Itsasoko Gizarte Institutuaren (IGI) gainerako eginkizunak argitzea, gizarte-babesaren onuradunaren kontzeptua argituz.

Zein da berritasun nagusia?

▶ Araubide Berezia bi gizatalde handiren inguruan eratu da:

- ▶ Besteren konturako langileak.
- ▶ Bere konturako langileak.

Arrantzan, akuikulturan, merkataritzako nabigazioan edo urpekaritza profesionalean dihardutenak.

▶ Fikziozko formula juridikoak ezabatu egiten dira; hala nola, besteren konturako langile parekatuak, langile autonomo bihurtzen baitira.

BESTEREN KONTURAKO LANGILEAK

Zein talde ez dira aldatzen?

- ▶ Teknikari edo tripulatzaile gisa **ontzietan errol-datuta** merkataritza-nabigazioko, itsas arrantzako (haren modalitateetako edozeinetan), portuen barne-trafikoko eta kirol-ontzietako eta laketontzietako jardueraren batean diharduten **langileak**.
- ▶ **Itsas produktuen biltzaileak**.
- ▶ **Portuko zamaketariak**, zehazki honela definituta: salgaiak manipulatzeko portu-zerbitzua osatzen duten jarduketetan dihardutenak.
- ▶ Itsas eta arrantza-enpresetako, arrantzaleen kofradietako eta sektoreko beste erakunde batzuetako lan **administratiboak, teknikoak edo mendekoak**.

Zein kolektibo azaltzen dira?

- ▶ **Plataforma finkoetan edo itsas baliabideen esplorazioaren edo ustiaketaren arloko eragiketak egin ditzaketen gailuetan lan egiten duten langileak.**
- ▶ **Ikertzaileak, arrantza-behatzaileak eta ontzi barruko segurtasuneko langileak.**
- ▶ **Akuikulturako jarduerak, lehorreko zonan egiten direnak izan ezik.**
- ▶ **Industria-jardueretan lanbide-titulazioa duten urpekariak.** Titulazio hori lortzeko irakaskuntza ere sartzen da.
- ▶ **Itsas baliabideak biltzen dituzten urpekariak.**
- ▶ **Saregileak.** Berariaz sartzen dira.
- ▶ **Zamaketa-lanetako enpresen eta zamaketariak portu eremuko jarduera eskusiboarekin eskaintzen dituzten entitateen lan administratibo, tekniko eta mendekoak.**
- ▶ **Portuko pilotuak** hiru modutan sailkatu ahal izango dira: **besteren konturako langile gisa, beren konturako langile gisa edo besteren konturako parekatu gisa.**

BEREN KONTURAKO LANGILEAK

Zein talde ez dira aldatzen?

Itsasoko produktuen bilketan diharduten langileak, saregileak eta ontzi txikien (10 TRB/EGT baino gehiago ez dutenak) armadoreak, teknikari edo tripulatzaile gisa erroldatuak daudenak.

Zein kolektibo azaltzen dira?

Jarduera hauetako edozeinetan diharduten langileak:

- ▶ Jarraian zerrendatzen diren ontzien barruko itsas eta arrantza-jarduerak, teknikari edo tripulatzaile gisa erroldatuta:
 - ▶ Merkataritza-nabigaziokoak.
 - ▶ Modalitate guztietako itsas arrantzakoak, ontziaren edukiera edozein dela ere.
 - ▶ Portuetako barne-trafikokoak.
 - ▶ Kirol-ontziak eta laketontziak.
- ▶ Itsas zonan edo itsaso eta lehorraren arteko zonan garatutako **akuikultura**.

- ▶ **Itsaskilariak, lanperna-biltzaileak, alga-biltzaileak eta antzekoak.**
- ▶ **Neskatilak eta paketatzaileak, Bizkaiko espezialitate gisa.**
- ▶ **Itsas baliabideak biltzen dituzten urpekariak.**
- ▶ **Industria-jardueretan lanbide-titulazioa duten urpekariak, titulazio hori lortzeko irakaskuntza barne.**
- ▶ **Portuko pilotuak.**

Kanpoan geratzen dira kirol edo aisialdiko titulazioak dituzten urpekariak.

Jarduera sarri, pertsonalki eta zuzenean gauzatu behar da, beste pertsona baten zuzendaritza- eta antolakuntza-esparrutik kanpo eta irabazpidez.

Irekita geratzen da itsas eta arrantza-jardueraren batean diharduten langileen beste edozein kolektibo araubidean sartzeko aukera, Enplegu eta Gizarte Segurantzako Ministerioak araubide honetan sartzea erabakitzen baldin badu.

Zein dira itsasoko autonomoen berezitasunak?

Haien berezitasunak dira, batetik, **kotizazioari begirako sailkapena eta, bestetik, aldi baterako ezintasunaren, gertakizun arrunten eta gertakizun profesionalen estaldura.**

Ondorio horietarako, langileak hiru taldetan sailkatzen dira.

LEHENENGOA

- ▶ 150 TRB/EGT baino gehiagoko ontzietan lan egiten duten merkataritza-nabigazioko, akuikulturako eta arrantzako autonomoak edo soldatapekoak.
- ▶ Langile autonomoen erregimen berezian dauden langileek bezala kotizatuko dute.
- ▶ Langile haiek, jarduera anitzeko egoera baimenduetan izan ezik, **aldi baterako ezintasunerako estaldura** izango dute nahitaez, baita lan-istripuetarako eta **lanbide-gaixotasunetarako estaldura ere**, IGirekin berarekin edo Gizarte Segurantzarekin lankidetzan ari den mutualitatekin.

BIGARRENA

- ▶ Hor sartzen dira 10 eta 150 TRB/EGT bitarteko ontzietan lan egiten duten autonomoak, ontzi haietan teknikari edo tripulatzaile gisa errol-datuta daudenak, eta zatiaren arabera kobratuko dute, kotizazio-ondorioetarako koefiziente zuzentzaileak aplikatuta.
- ▶ Aurreko kasuan bezala, **aldi baterako ezintasunerako estaldura** izango dute nahitaez, baita

lan-istripuetarako eta lanbide-gaixotasunetarako ere, IGirekin edo Gizarte Segurantzarekin lankidetzan ari den mutualitateren batekin.

HIRUGARRENA

► Hor sartzen dira 10 TRB/EGT arteko ontzietan lan egiten duten autonomoak, ontzi haietan teknikari edo tripulatzaile gisa errol-datuta daudenak, eta zatiaren arabera kobratuko dute. Horiez gain, hauek ere sartzen dira: itsaskilariak, lanperna-biltzaileak, alga-biltzaileak eta antzekoak, urpekari itsas baliabideen biltzaileak, saregileak, neskatilak eta paketatzaileak, eta koefiziente zuzentzaileak aplikatuko zaizkie kotizazio-ondorioetarako.

► **Aldi baterako ezintasunerako eta lanbide-kontingentzietarako estaldura nahitaez** izan behar duten arren, IGI edo Gizarte Segurantzarekin lankidetzan ari den mutualitateren bat aukera dezakete babes horretarako, baina behartuta daude gertakizun arrunten estaldura IGirekin hitzartzera, eta lanbide-prestakuntzaren kontingentziagatik kotizatzeke betebeharra izango dute.

Zein dira beren konturako langileak bigarren eta hirugarren kotizazionaldeetan sartzeko baldintzak?

Jarduera horietatik lortutako diru-sarrerek **haien irabazpide nagusia** izan behar dute, nahiz eta aldizka edo sarri itsas eta arrantza-arlokoak ez diren beste lan batzuk egin ditzaketen, horien ondorioz Gizarte Segurantzaren sistemako beste edozein araubidetan sartu zein ez.

Arrantzako autonomo ontziratuen kasuan, ezartzen duten ordainketa-sistemak (soldataren edo zatien bidez) eskifaiako kide guztiengan eragingo du, armadorea barne.

Kotizazioan koefiziente zuzentzaileak aplikatzea **bateraezina izango da** kotizazioan beste edozein hobari edo murrizketa aplikatzearekin, eta bateraezintasun hori besteren konturako langileen kotizazioei ere aplikatuko zaie.

Nor hartzen dira bere konturako langileen ahaide laguntzailatzat?

Bere konturako langileen ezkontidea eta odol- zein ezkontza-ahaidetasuneko bigarren gradura arteko ahaideak, azken hori barne, haien ustiategietan sarri lan egiten badute, eta familiaburuarekin bizi badira edo haiekiko mendetasun ekonomikoa badute, betiere soldatapekoak direla demostratzen ez bada.

Kotizazioko **bigarren eta hirugarren taldeetako** ahaide izateko, nahitaezko baldintza izango da ustiategiaren titularraren **jarduera berean** aritzea.

BERARIAZKO BABESA

Zer gertatzen da Itsasoko Langileen berariazko babesarekin?

Lehen aldiz definitu da lege-mailako arau batean zein diren berariazko gizartebabes honen onuradunak, hau da, itsas eta arrantza-sektorean lan-jarduera bat garatzen dutenak edo garatu **nahi dutenak**.

Beraz, onuradun gisa sartzen dira, Itsasoaren Araubide Berezian dauden langileak ez ezik, itsas eta arrantza-sektorean sartu **nahi dutenak** ere; horretarako, dagokion prestakuntza jaso edo ontziratzeke nahitaezkoa den mediku-azterketa gainditu behar dute.

Bestalde, berariazko gizarte-babes horretan sartzen diren prestazioen artean daude 1978. urtean Gizarte Segurantzako gizarte-zerbitzuen onarpenetik **kanpo geratu zirenak** eta nazioarteko araudia betez Itsasoko Gizarte Institutuak eman izan dituenak: Itsas osasuna (itsas ontziratzekeo mediku-azterketak; ontzien osasun-baldintzen ikuskapena, ontziko botikinen kontrola barne, etab.), Gizarte-ekintza (abandonatze, naufragio eta antzeko kasuetarako mantentzeko eta aberriratzeko sorospen-zerbitzuak) eta Itsas eta osasun-arloko lanbide-heziketa.

Edita

Instituto Social de la Marina

NIPO: 273 -15 - 061- 8

Depósito Legal: M -37553 -2015

Diseño y realización

Estudio Fraile de Tejada

Reservados todos los derechos: Ni la totalidad ni parte de este folleto pueden reproducirse o transmitirse por medios electrónicos o mecánicos, así como las fotografías o ilustraciones sin permiso escrito del Instituto Social de la Marina.

Toda la información de este folleto queda al amparo de la ley vigente de Propiedad Intelectual.

ITSAS OSASUNEN PROBINTZIA ZENTROAK

A CORUÑA Avda. Ramón y Cajal, 2. 15006. Tel: 881 909 800 * **ALACANT** Moll de Ponent, 2. 03001. Tel: 965 923 971 * **ALMERIA** Muelle Puerto Pesquero, s/n. 04002. Tel: 950 620 147 * **BARCELONA** Albareda, 1. 08004. Tel: 934 439 603 * **BIZKAIA (Bilbao)** Virgen de Begoña, 32. 48006. Tel: 944 739 020 * **CADIZ** Avda. de Vigo, s/n. 11006. Tel: 956 206 053 * **CARTAGENA (Murcia)** Paseo Alfonso XII, s/n. 30202. Tel: 968 502 433 * **CASTELLÓ** Plaza Mikel Peris i Segarra, s/n. 12100. Tel: 964 285 408 * **CEUTA** Avda. Cañonero Dato, 20. 51001. Tel: 956 500 240 * **GIJON (Asturias)** Celestino Junquera, 19. 33201 Tel: 985 309 170 * **DONOSTIA (Gipuzkoa)** Hermanos Otamendi, 13. 20014. Tel: 943 483 574 * **HUELVA** Avda. Hispanoamérica, 9. 21001. Tel: 959 257 411 * **LUGO** Ronda Múxico Xosè Castiñeira, 10 Bajo. 27002. Tel: 982 225 010 * **MADRID** Gaztambide, 85. 28003. Tel: 914 412 530 * **MALAGA** Pasillo del Matadero, 4 (Puente del Carmen). 29002. Tel: 952 359 361 * **MELILLA** Avda. de la Marina Española, 7. 52001. Tel: 951 764 378 * **ILLES BALEARS (Palma de Mallorca)** Moll Vell, 15. 07012. Tel: 971 725 606 * **LAS PALMAS DE GRAN CANARIA (Las Palmas)** León y Castillo, 322. 35007. Tel: 928 494 645 * **CANTABRIA (Santander)** Avda. Sotileza, 8. 39009. Tel: 942 319 518 * **SEVILLA** Fernando IV, 1. 41011. Tel: 954 286 028 * **TARRAGONA** Francesc Bastos, 19. 43005. Tel: 977 191 000 * **SANTA CRUZ DE TENERIFE** Avda. de Anaga, s/n. 38001. Tel: 922 598 931 * **VALENCIA** Avda. del Puerto, 300. 46024. Tel: 963 359 914 * **VIGO (Pontevedra)** Avda. de Orillamar, 51. 36202. Tel: 986 216 100 * **VILAGARCIA DA AROUSA (Pontevedra)** Avda. da Mariña, 23. 36600. Tel: 986 568 363

ITSAS OSASUNEN TOKIKO ZENTROAK

ALGECIRAS (Cádiz) c/ Del Muro, 11. 11201. Tel: 956 651 656 * **AVILES (Gijón)** Avda. Conde de Guadalhorce, 97. 33400. Tel: 985 567 403 * **BARBATE (Cádiz)** Avda. del Generalísimo, s/n. 11160. Tel: 956 430 579 * **BERMEO (Bizkaia)** Nardiz Tar Benanzio, 7. 48370. Tel: 946 882 972 * **BURELA (Lugo)** Rosalía de Castro, 20. 27880. Tel: 982 585 813 * **CARBONERAS (Almería)** Avda. del Faro de Mesa Roldan, 98. 04140. Tel: 950 454 195 * **CELEIRO (Lugo)** Avda. Gerardo Harguindey Banet, 7. 27863. Tel: 982 561 561 * **CORCUBIÓN (A Coruña)** A Viña, 5. 15310. Tel: 981 746 204 * **FERROL (A Coruña)** Ctra. Alta do Porto, 25. 15401. Tel: 981 357 947 * **ISLA CRISTINA (Huelva)** Avda. Federico Silva Muñoz, s/n. 21410. Tel: 959 343 863 * **MUROS (A Coruña)** Porta da Vila, 16. 15250. Tel: 981 826 162 * **NOIA (A Coruña)** Avda. de la República Arxentina, 21. 15200. Tel: 981 821 500 * **ONDARROA (Bizkaia)** Ibai-Ondo, 6. 48700. Tel: 944 984 320 * **PALMÓS (Girona)** Plaça de la Catifa, 3. 17230. Tel: 972 312 178 * **PONTEVEDRA** Simón Bolívar, 3. 36003. Tel: 986 845 963. * **ROSES (Girona)** Avda. Tarragona, 83. 17480. Tel: 972 154 705 * **SANTOÑA (Cantabria)** Méndez Núñez, 1. 39740. Tel: 942 660 650 * **SANTA UXIA DE RIVEIRA (Vilagarcía da Arousa)** Praza dos Mariñeiros, 8. 15960. Tel: 981 870 540

